

TEKST GIJS HARDEMAN | FOTO'S EELCO HOFSTRA

Het kampement bij Sidi Ifni.

Een goedgevulde tajine vormt het avondmaal.

Surfen voorbij de geijkte toeristische trekpleisters van Marokko.

TJAAA ... ZO KEN 'T DUS OOK JA

Maatwerk Marokko

Tijdens de trip in Marokko slapen we op de wagen, aan de wagen, onder de wagen of naast de wagen in een tent. Heb je geen vrachtwagen bij de hand? Op vrijwel alle campings zijn vaak prima en betaalbare kamers te boeken. Reizen in Zuid-Marokko heeft een hoog *inshallah*-gehalte: God bepaalt of je het haalt of niet, dus stel je in op langere reistijden dan de elektronische reisplanner je voorhoudt.

Marco Hupkes reist al 30 jaar naar Marokko, hij organiseert *customized motor- en 4x4-reizen* in het Noord-Afrikaanse land. Je kunt Hupkes bereiken voor een motor, 4x4-jeep of trucktour langs onze spots of stel in overleg een eigen reis samen. Kijk op www.marokkomaatwerk.com of bel +31-6-40623818.

Voor surflessen kun je terecht in bijna elke Marokkaanse kustplaats, maar mijn held en favoriet is Zeri uit Aglou Plage. Hij nodigde ons uit om in zijn *surfshack* te slapen en zette ons op het spoor van de 'geheime' surfspot in El Ouatia. Hij bleek ook een uitstekende gids voor een stadstocht door Tiznit en was van onschatbare waarde later in het lokale ziekenhuis. Zonder Zeri had Kasper nu nog in de wachtkamer gezeten. Whatsapp-contact kan via +212-658-250712 of kijk op www.zerisurf.com.

Ewout komt uit Loppersum. Hij is nog nooit in Afrika geweest en kijkt zijn ogen uit. Alles wat gebeurt krijgt commentaar met nuchtere korte wijsheden uit het Groningse. Meest gehoord op onze toer langs zee en zand in zuidelijk Marokko: „Tjaaa ... zo ken 't dus ook ja.”

Ik heb m'n wagen volgelden, vol met oude wijven.” Zingend beginnen we onze 7-daagse trip langs de Marokkaanse kust, ten zuiden van Agadir. Die *oude wijven* zijn wij: zes mannen van tussen de 30 en 60 jaar, van een parttime model uit de Randstad tot een omgeschoolde verpleger uit Groningen. *M'n wagen* is een oude Duitse *Technisches Hilfswerk* uit 1985, waarvan de lading bestaat uit kampeerspullen, een dak vol reservebanden, surfplanken, wetsuits, rijplaten plus een ondefinieerbare hoeveelheid mate-

riala in bakken, verzameld door woestijngids, Marokkokenner én eigenaar van deze Iveco Magirus: Marco Hupkes. Het gezelschap bestaat uit twee kampen. Hupkes en zijn twee vrienden Gert en Ewout, die ook mee zijn om te helpen de wagen draaiende te houden. En wij: twee surfers en een fotograaf. We zijn tot elkaar veroverdeeld door een wild idee: laat ons surfplekken gaan vinden ver ten zuiden van de plek waar de

toeristische kaart van Marokko ophoudt. Dat Hupkes voor zijn bedrijf Marokko Maatwerk Reizen – waarmee hij motor- en 4x4-tochten door de woestijn aanbiedt – deze regio weleens wilde onderzoeken kwam goed uit. We zijn op weg naar de oude Spaanse kolonie Sidi Ifni, denkbeeldig startpunt van deze trip en tevens de plaats waar de eerste surfsessie gepland staat.

BONJOUR EN SALAM ALAIKUM

Sidi Ifni ligt grotendeels op een klif, waarbij de bezoeker zich afvraagt wanneer de eerste huizen naar beneden glijden. De vuurtoren is een plaatje, de steile straten zijn druk. We zien vrachtwagens, oude Franse auto's, eetstalletjes en heel veel wandelend, boodschappend, wild gebarend maar ook rustig koffiedrinkend volk.

Er zijn vrijwel geen toeristen (op die schitterende, natuurlijke boog bij Legzira is er niet zoveel te zien) en dat maakt het juist een fijne plek. Hier geen

wilde straatverkopers die aan je arm trekken of proppers die je meeslepen naar een winkel verderop waar ze echte Perzische tapijten verkopen voor een *special price*. Hier ben je gewoon een bezoeker die koffie drinkt tussen de locals, vriendelijk *bonjour* of *salam alaikum* zegt bij binnenkomst en merci of *shokran* bij vertrek. Niet meer, niet minder.

DROMERS, HIPPIES EN PENSIONADO'S

De meeste toeristen hier staan met een camper op de camping, 5 meter van het strand. Marokko herbergt twee soorten campers (en gebruikers). Eerstens: de *pensionado's* uit voornamelijk Frankrijk die in witte strijkijzers overwinteren of het hele jaar rondrijden ten zuiden van de 25-gradengrens. Zij zijn de reden dat er behalve heerlijk Marokkaans brood ook bijna overal baguettes te koop zijn. Zij staan vooral op de campings waar tv-schotels op het dak van de luxe

wagens worden gedraaid in de richting van Parijs.

De andere soort camperaar rijdt rond in (laffe) versies van voertuigen uit de apocalyptische filmreeks *Mad Max*. Omgebouwde bussen, oeroude campers, vrachtwagens, brandweer- en ambulancevoertuigen. Dit zijn de dromers, de ouderwetse hippies of de 'echte' reizigers – mensen die niet met vakantie zijn, maar die reizend leven (of dat een weekje nabootsen, zoals wij). Voor hen is Marokko een droombestemming. Het is warm, heel erg goedkoop, er zijn bergen, grote steden, piepkleine dorpen en een paar duizend kilometer kust. En toevallig ... de meeste dromers zijn surfers op *a budget*. Hier is alles voor handen.

KOREAANS BIER

Surfend komen we volledig aan onze trekken. Ook al is een koud pilsje na een surfsessie heel lastig te regelen, zelfs dat lukt uiteindelijk. Marokko is nagenoeg droog; er zijn slechts een paar supermarkten die alcoholhoudende drank verkopen, in een apart gedeelte van de winkel. Goedkoop is het spul niet, en de winkels zijn dicht op elke dag die ook maar een beetje in de buurt komt van een nationale feestdag. Koud bier vergt dus planning.

Ook in El Ouatia, waar we na Sidi Ifni belanden, via een avontuur op een 80 meter hoge zandduin ('Hé, zou je daar ook vanaf kunnen surfen?') en een overnachting in de woestijn. Een supermarkt is er niet. „De Zuid-Koreaan heeft wel bier”,

denkt Amin, onze *surf guide*. Vervolgens zijn we acteurs in een slechte scène van een *narcofilm*. Amin stuurt ons een steegje in achter het restaurant – hij mag kennelijk niet mee.

We lopen langs drie obscure mannen die stoppen met praten, we kloppen op een luikje van 30 bij 30 centimeter. Drie seconden later gaat dit luikje met een klap open. „*What you want?*” schalt uit het donker. „Bier ja”, is Ewouts korte antwoord, gevisualiseerd met tien vingers. „300 dier-haam!”

We overhandigen het geld en het luikje klap dicht. Best een lange stilte. Dan klap plots het luikje weer open en een plastic zakje met tien ijskoude blikjes bier hangt naar buiten. Duur, maar als we dan even later op het dak zitten, de roze zon groot in de zee zien zakken en terugdenken aan een week zonder luxe, zonder warm water, maar met zandduinen, met offroadpistes, heerlijke tajines en nachten in de open lucht, zeggen we: „Tjaaa ... zo ken't dus ook ja!”

Slapen en eten bij, in en op de Iveco Magirus.

Mijn mooiste plekje

„De Donau bij Zébegeny in Hongarije. Elke keer als we de Donau zien voelen we ons verbonden met dit land.” W. Warnders, Dwingeloo

„Afdaling in een *toboggan* van Monte naar Funchal op Madeira.” Leo Wiltvank, Coevorden

„Net na de regen, vlakbij Jasper in Canada. De stilte is oorverdovend, het natuurschoon overweldigend.” Janneke Luik-Faber, Joure

„Kleurige rotsformaties, ook wel *hoodoos* genoemd, in Bryce Canyon in Utah, Verenigde Staten.” Bart Nieuwold, Groningen

In de rubriek *Mijn mooiste plekje* laten lezers zien welke bijzondere plekken ze bezochten op reis in binnen- en buitenland. Inzendingen zijn welkom via: bijlagen@ndcmedia-groep.nl. Vergeet niet uw naam en woonplaats te vermelden. Bestanden graag minimaal 1 MB.